जॉनी ॲपलसीड

अलीकी

Johnny Appleseed

जॉनी ॲपलसीड

लेखक - अलीकी

चित्रे - अलीकी

मराठी अनुवाद वासंती काळे

कृतज्ञता -अरविंद गुप्ता

आभार -प्राफिक्स : अभय कुमार झा अविनाश देशपांडे

मुद्रक : स्क्रिप्ट आर्ट ९१४ सदाशिव पेठ, पुणे - ४११ ०३०.

प्रकाशनवर्ष : २००५

मूल्य: रु. १५/-

Johnny Appleseed

By - Aliki

I llustrated by - Aliki

Marathi translation Vasanti Kale

Special Thanks : Arvind Gupta

Thanks -Graphics : Abhay Kumar Jha

Avinash Deshpande

Printed at: Script Art 914 Sadashiv Peth, Pune - 411 030.

Publication: 2005

Price: Rs. 15/-

सौजन्य -

रमेश गरवारे चॅरिटी ट्रस्ट

Supported by -

Ramesh Garware Charity Trust

कजा कजा मरू प्रकाशन

द्वारा : गरवारे बालभवन सारसबागेसमोर, पुणे - ४११ ००२.

फोन: २४४४२१०९.

Kaja Kaja Maru Publication

C/o. Garware Balbhavan Opp. Sarasbaug, Pune - 411 002. Phone: 24442109.

जॉनी ॲपलसीड

<u>अलीकी</u>

Johnny Appleseed
Aliki

जॉनी ॲपलसीड

मराठीत जसे आपण 'अ' अननसाचा म्हणतो,
तसे इंग्रजीत म्हणतात 'ए' फॉर ॲपल.
ॲपल म्हणजे सफरचंद, सीड म्हणजे बी.
ॲपलसीड म्हणजे सफरचंदाचं बी.
ही गोष्ट आहे, जॉनी ॲपलसीड नावाच्या माणसाची.
सव्वादोनशे वर्षांपूर्वी अमेरिकेत प्रत्यक्ष घडलेली ही गोष्ट आहे.
जॉन चॅपमन यांचा जन्म अमेरिकेतील लिओमिन्स्टर मॅसाच्युसेटस्
येथे २६ सप्टेंबर १७७४ रोजी झाला. मोठेपणी ते जिथे जिथे जात
तिथे सफरचंदाच्या बिया लावत. म्हणून सगळेजण त्यांना जॉनी
ऑपलसीड काका या नावाने ओळखू लागले.

जॉन चॅपमन हा धाडसी आणि स्वभावाने दयाळू होता. घराच्या चार भिंतीत राहण्यापेक्षा त्याला बाहेर मोकळ्या वातावरणात हिंडायला आवडायचे. तो तासंतास जंगलातील झाडांचे, फुलांचे निरीक्षण करीत हिंडत असे.

Johnny Appleseed

This story is about Johnny Appleseed.
It is an old story. But it is true.

John Chapman was born on 26 September in Leominster, Massachusetts, USA.

He was later nicknamed Johnny Appleseed.
He was given this name because wherever he went he planted appleseeds.

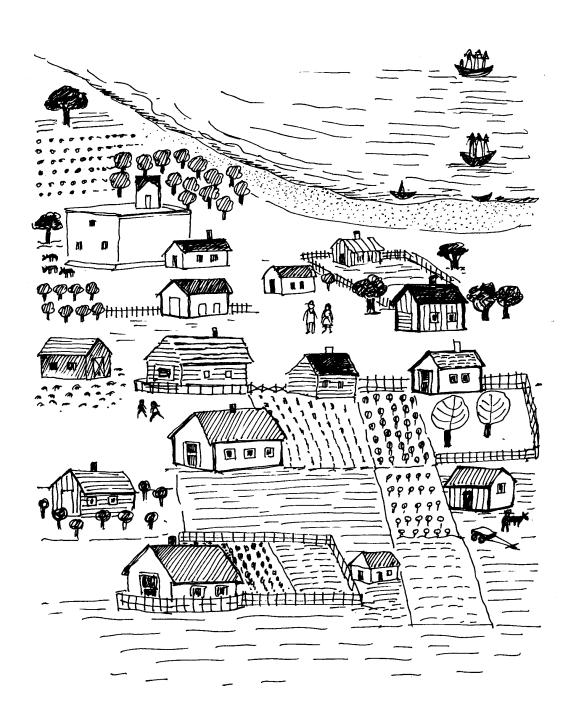
John Chapman was a brave and kind man.
He liked being outdoors.
He walked in the forest for hours.
He loved being near wild flowers.

एके दिवशी जॉनीने जंगलात मोठी चक्कर मारली.
विश्रांतीसाठी तो एका झाडाखाली बसला.
पाठीवर पडणाऱ्या उन्हामुळे त्याला उबदार वाटत होते,
तर जिमनीवरची हिरवळ त्याच्या पावलांना गुदगुल्या करत होती.
त्याने पिशवीतून एक सफरचंद काढून खाल्ले.
सफरचंदाच्या तपिकरी बिया हातात घेऊन जॉनी त्यांचे
निरीक्षण करत होता.
त्याच्या मनात विचार आला,
सगळ्याच सफरचंदाच्या बिया एकत्र गोळा केल्या

आणि जागोजागी जिमनीत लावल्या, तर लवकरच पूर्ण देश सफरचंदाच्या झाडांनी बहरून जाईल.

One day after a long nature ramble
he rested under a tree.
The hot sun warmed his feet
and the green grass tickled his toes.
He took out an apple from his bag.
After eating the apple he gaped
at the brown apple seeds lying on his palm.
He thought that if could collect
enough of those seeds and plant them
all over then the whole country would become
green with apple trees.

-5

जॉन चॅपमन अमेरिकेच्या पूर्व भागात रहायचा. तिथे आधीपासून लोकांनी वस्ती केलेली होती. काही शूर, धाडसी लोक मात्र पश्चिमेकडे नवीन घरं, गावं वसवण्याकरता निघाले होते. ह्या पश्चिम भागात सगळी रेड इंडियन आदिवासींची वस्ती होती. त्या भागात काही सोयी-सुविधा नव्हत्या. पक्के रस्ते नव्हते. फक्त सगळ्या पायवाटा.

John Chapman lived
in the eastern part of America.

Many people had already settled there.
But many pioneers were still
migrating towards the west.
In the west there were
neither houses nor villages.
There were no proper roads
- only dirt tracks
used by the native Indians.

हे धाडसी लोक आपलं सामानसुमान बंद घोडागाडीत लादून, किर्री जंगलातून प्रवास करत. वाटेत त्यांना अनेक धोक्यांचा आणि संकटांचा सामना करावा लागे.

The pioneers used to travel with their belongings in closed horse-carriages.
They trudged through dense forests.
The journey was long and dangerous.

ह्या लोकांना देशाच्या अपरिचित भागात जाऊन नवीनच जीवन सुरू करायचे होते. जॉन चॅपमनही त्यांच्यापैकीच एक होता. मात्र जॉनला घोडागाडीऐवजी पायी प्रवास करायला आवडे. जंगलातले हिंस्र प्राणी किंवा शत्रूपासून स्व-संरक्षण करण्याकरता इतर लोक शस्त्र बाळगत.

जॉन चॅपमनकडे मात्र एक पाठीवरची पिशवी असे आणि डोक्यावर टोपीऐवजी लांब दांड्याचे पातेले. त्याच्या पाठीवरची पिशवी सफरचंदाच्या बियांनी गच्च भरलेली असे.

These people wanted to begin a new life in a different part of their country.

John Chapman also travelled with the pioneers.

But he did not go in a horse-carriage.

He travelled on foot.

He did not carry any weapon with him.
In those days people had to carry weapons to protect themselves from wild animals and enemies.
But John Chapman only carried a bag on his back.
His bag was full of apple seeds.

Instead of a hat he wore a frying pan with a handle on his head.

चालता चालता जॉन वाटेत ठिकठिकाणी सफरचंदाच्या बिया लावत जायचा.

वाटेत कोणी प्रवासी भेटले की त्यांनाही तो सफरचंदांच्या बियांची छोटी पिशवी द्यायचा. हळूहळू लोक त्याला जॉन चॅपमनच्याऐवजी जॉनी ॲपलसीड ह्याच नावाने ओळखू लागले.

Johnny planted apple seeds wherever he went. He gave little bags of apple seeds to everyone he met. Slowly, everyone started calling him Johnny Appleseed.

ह्या प्रवासात कधीकधी जॉनी एकाच गावात दोन-तीन आठवडे थांबत असे. तिथल्या लोकांना मदत करत असे. आधी सगळेजण मिळून जमीन साफसूफ करत, नंतर लाकडाचे ओंडके, फळ्या यांपासून घर बांधत. शेवटी घरांभोवती सफरचंदांच्या

During his journey Johnny would often spend a few weeks helping the pioneers. First everyone would clear the land. Then they would make log houses. In the end they would plant hundreds of apple trees.

एका गावातले काम पूर्ण झाले, की जॉनी पुढच्या प्रवासाला निघत असे. पुढच्या मुक्कामावरच्या लोकांना मदत करत असे; पण आपल्या जुन्या मित्रांना भेटायला परत आधीच्या गावीही जात असे. सगळेजण जॉनी ॲपलसीडवर माया करत. विशेषतः लहान मुलं तर त्याच्या प्रेमातच असायची. कधी कधी जॉनी बिया लावून दमला, की विश्रांतीसाठी एखाद्या झाडाखाली बसायचा. सगळी मुलं त्याच्याभोवती कोंडाळं करून बसत. जॉनी त्यांना आपल्या प्रवासाच्या, तसेच इतर गंमतीदार गोष्टी सांगत असे.

After finishing the work
Johnny would move on to help others.
But he always returned to meet his old friends.
Everyone loved Johnny Appleseed.
Especially children.
When Johnny got tired of planting apple seeds he would sit down to rest under some tree.
Then the children would surround him and Johnny would tell them stories and his own interesting experiences.

13

जॉनी ॲपलसीड

नेहमी पायी आणि एकट्याने प्रवास करायचा.

कधी जंगलात, तर कधी ओढ्याकाठी,

खुल्या आकाशाखाली मुक्काम करायचा.
वाटेत कधी त्याची लांडगे, कोल्हे, हरणं, वेगवेगळे पक्षी

यांच्याशी गाठ पडायची;

पण जॉनी कधीच त्यांना घाबरला नाही.
उलट ते सगळे प्राणी त्याचे दोस्त बनायचे.

Johnny Appleseed
always travelled alone on foot.
He slept on the forest floor
or near a stream under the open sky.
On his way he met wolves,
jackals, deer and different birds.
He had a way of making friends
with the animals.

15

एकदा जॉनी दुपारच्या वेळी जंगलात जेवत होता. अचानक जोराचा गुर्र गुर्र असा आवाज ऐकू आला आणि जवळच्या झुडुपातून अस्वलाची तीन पिल्लं बाहेर आली. थोड्या वेळाने अस्वलीण बाहेर आली. तिने पाहिलं तर पिल्लं जॉनीबरोबर मस्त खेळत होती. ह्या माणसापासून आपल्या पिल्लांना धोका नाही हे तिने ओळखले आणि निश्चिंतमनाने ती परत झाडीत निघून गेली.

One day Johnny was eating
his afternoon lunch in the forest.
Suddenly there was a loud roar
and three bear cubs
ran out from the thicket.
After a while the mother bear also came out.
When she saw her cubs
happily playing with Johnny Appleseed
she was assured that
Johnny meant no harm.
Only then did she go away.

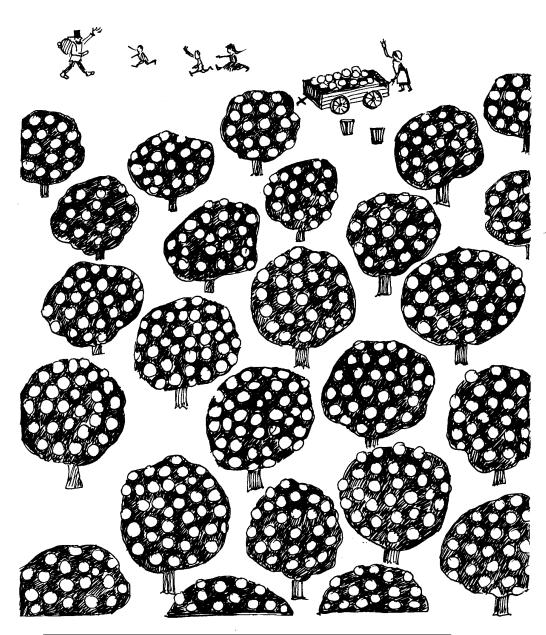
ह्या प्रवासात जॉनीला बरेच वेळा
रेड इंडियन्स भेटायचे.
जॉनी त्यांच्याशी नेहमी आदरानं वागायचा.
जॉनी त्यांनाही पेरण्यासाठी सफरचंदाच्या बिया आणि
औषधी जडी-बुटी द्यायचा.
तसे तर स्थानिक रेड इंडियन आदिवासी
गोऱ्या माणसांना शत्रूच समजायचे.
कारण गोऱ्या लोकांनी आदिवासींची जमीन बळकावली होती;
पण जॉनीशी मात्र सगळ्यांची दोस्ती होती
आणि जॉनीला देखील ते आपला सगळ्यात जवळचा
आणि खरा मित्र मानायचे.

During his travels Johnny met a lot of native Indians.
Johnny treated them with respect.
Johnny gave them seeds to plant and herbs to use as medicines.
The local natives hated the white men.
The white men had snatched the land from the natives.
But the native Indians always considered
Johnny as their true friend.

माणसांची आपापसातील भांडणं, झगडे जॉनीला बिलकुल आवडायचे नाहीत. स्थानिक आदिवासी आणि नवीन वसाहतवाले यांच्यात समझोता, शांती राखण्याचा जॉनी प्रयत्न करत असे. सगळ्याच माणसांनी आपापसात बंधुभावाने, खेळीमेळीने वागावे असे त्याला वाटे.

Johnny did not like
people fighting
amongst themselves.
He tried to establish peace
between the new settlers
and the native Indians.
He believed that all human beings
should live together like brothers.

2.

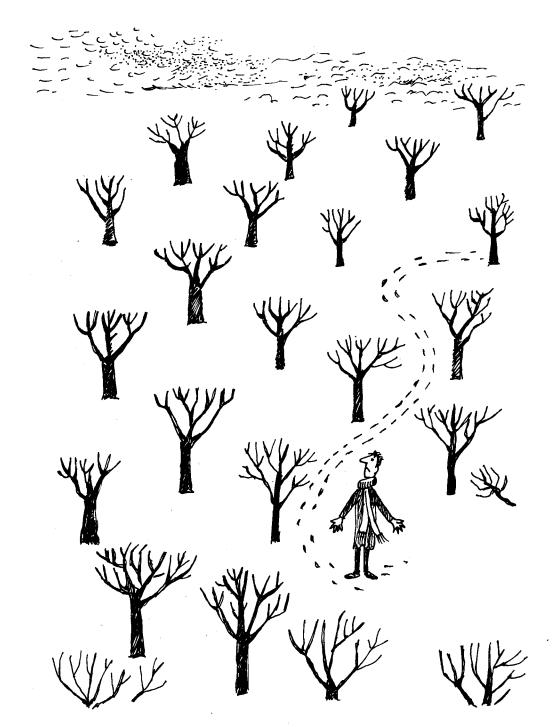
जॉनीची ही पदयात्रा अखंड चालू असे.
वाटेत सर्व ठिकाणी तो बिया लावत असे.
कधी त्याच्याकडच्या बिया संपल्या,
तर तो सफरचंदाचा रस काढणाऱ्या कारखान्यांमधे जायचा.
त्यांच्याकडून पोती भरभरून बिया आणायचा.
हळूहळू सगळेच लोक जॉनीकरता बिया साठवून ठेवू लागले.
अशी कितीतरी वर्षे निघून गेली.
जॉनी ॲपलसीडची भ्रमंती चालूच होती.
आता कधी तो त्याच्या पूर्वीच्या मित्रांना भेटायला गेला,
की त्याला त्याने पेरलेल्या बियांपासून मोठी झालेली,
सफरचंदाने लगडलेली झाडे दिसत.
ते पाहून जॉनी आनंदाने मोहरून जायचा.

Johnny continued travelling on foot.

And wherever he went he planted apple seeds.

When the seeds finished
he went to the factories
producing cider - a kind of apple drink.
He collected bags full of apple seeds
from the factories.
Slowly many people
started collecting apple seeds for Johnny.

Many years passed.
Johnny travelled far and wide.
Sometimes when he visited his friends
he saw big trees laden with apples.
These were the trees he had helped plant.
This made him very happy.

एकेवर्षीचा हिवाळा खूप कडक होता.
खूपच कडाक्याची थंडी पडली होती.
सगळीकडे बर्फ पडलं होतं.
वसंत ऋतू आला तरी सगळी जमीन
बर्फाखालीच झाकली गेली होती,
एकाही झाडाला नवी पालवी फुटली नव्हती.
अशा कडक थंडीमुळे सगळीच झाडं मरतील की काय ?
या काळजीने जॉनीला जेवण जात नव्हते,
की झोप लागत नव्हती.

There was a severe winter one year.

Even during spring
the ground was covered with snow.

Not a single new leaf
sprouted from the tree branches.

This made Johnny very sad.

He was not able to eat or sleep.

He was afraid
that the apple trees might die.

अशाच विचारात जॉनी सफरचंदाच्या बागेतून चालत जात असताना अचानक खाली पडला. आजारपणामुळे त्याला ग्लानी आली होती. काही वेळाने एक आदिवासी बाई आणि तिचा मुलगा तेथून चालले होते. त्यांनी खाली बर्फात पडलेल्या जॉनीला ओळखले. आदिवासी मुलगा पटकन जॉनीच्या मदतीला धावला. त्यांने जॉनीला जवळच्याच आदिवासी खेड्यात नेले.

Then one day when
Johnny was walking through
an apple orchard
he fell down on the ground.
He was very ill.
After a few hours
a native Indian woman and her son
passed through that way.
They saw Johnny lying in the snow.
The boy ran to help Johnny.
Johnny was taken
to a near by native settlement.

कित्येक दिवस जॉनीला ताप होता. रेड इंडियन आदिवासींनी त्याच्यावर औषधोपचार केले आणि मनापासून त्याची सेवाशुश्रुषा केली.

> Johnny ran high fever for a few days. The native Indians gave him medicines and took good care of his health.

काही दिवसांनी जॉनी ॲपलसीडला बरे वाटले.
तो आपल्या रेड इंडियन मित्रांकडे पाहून हसला.
त्या लोकांनीच त्याचे प्राण वाचवले होते.
हवेतला उबदारपणाही त्याला जाणवला.
जिमनीवरचे, झाडांच्या शेंड्यांवरचे बर्फही वितळायला लागले होते.
शेवटी एकदाचा हिवाळा संपून वसंत ऋतू सुरू झाला होता.
जॉनीची तब्येतही सुधारली होती.
जॉनीने परत आपली भटकंती सुरू केली;
पण आपल्या मित्रांना तो कधीच विसरला नाही.
त्यांना भेटायला तो परत परत येत असे.

After a few days
Johnny Appleseed opened his eyes.
He smiled at his native Indian friends.
He knew that they had saved his life.
Then he felt the warmth of the sun.
The snow had started to melt.
At last, spring had arrived.
Johnny's health had improved.
He never forgot his old friends.
He visited them again and again.

जॉनी ॲपलसीड संवेदनशील कर्मयोगी होता.
त्याला छान दीर्घायुष्य लाभले.
देशभर जिथे जिथे तो गेला
तिथे सगळीकडे त्याने सफरचंदाची झाडे लावली.
त्यातील काही झाडे आजही पहायला मिळतात.
त्यांची खोडं निब्बर होऊन खडबडीत झाली आहेत;
पण अजूनही ती झाडे दरवर्षी सफरचंदांनी
लगडलेली असतात.

जॉनी ॲपलसीडने झाडे लावून फळबागा निर्माण करण्याचे एक अमूल्य उदाहरणच जगातल्या लोकांसमोर ठेवले आहे. अमेरिकेचा ग्रामीण भाग हरित करण्यात जॉनी ॲपलसीडचा फार मोठा वाटा आहे.

Johnny Appleseed was a sensitive pioneer.

He lived until he was very old.

And wherever he went
he planted apple seeds.

Many of the trees he planted
can still be seen today.

The bark of these old trees have deep furrows
but they still bear a lot of apples every year.

Johnny Appleseed
helped the early pioneers
to plant lots and lots of apple trees.

He helped to green the American countryside.

जॉन चॅपमन या गृहस्थांनी २२५ वर्षांपूर्वी अमेरिकेच्या कानाकोपऱ्यांत जाऊन सफरचंदांची लाखो झाडं लावली.

> लोक प्रेमानं त्यांना जॉनी ॲपलसीड म्हणू लागले. त्यांचं हे वृक्षप्रेम जगभरातल्या निसर्गप्रेमी माणसांना सदैव प्रोत्साहित करेल. प्रेरणा देईल.

225 years back John Chapman planted thousands of apple trees all over the American countryside. Lovingly, people started calling him Uncle Johnny Appleseed. Johnny Appleseed became an American legend. His love for planting trees has inspired nature lovers all over the world.

> गरवारे बालभवन कजा कजा मरू प्रकाशन